

# APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

## REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Francisc Nr. 17.

### ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

## Proprietari și editori:

**Dr. Eusebie Antonovici**, cad. de adv.

**Valerian Halip**, notar.

**Constantin Jescu**, țaran.

**Vasile Maghior**, paroh.

**Dorimedont Vlad**, inv. sup.

## INSERTIUNILE:

Un rând peti sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumerajunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

## Prețul de abonament:

Pe un an **24 cor.**

:: Pentru funcționari până la rangul zece, pentru cooperatori și învățători **12 coroane.**

Pentru poporeni **6 cor.**

Rugăm cu insistență pe onorații cetitori, cari au primit pînă acu „Apărarea Națională”, să binevoiască a achita cît mai curînd abonamentul sau a se declara în scris ca abonenți; de altfel nu vor primi numerile următoare.

Cernăuț, în 19 Octomvrie 1906.

În fine ne sosește știrea că guvernul din Viena totuși s'a hotărît să înființeze un liceu în orașul Cîmpulung.

Sînt prea bine cunoscute stăruințele mari, cu cari foștii deputați Dr. Iancu cav. de Flondor și Dr. George Popovici, spiretele conducătoare ale partidului poporal-național, au lucrat mereu pentru a exopera înființarea unui liceu romînesc la Cîmpulung.

Primul succes al acestor doi campioni ai romînzimului în Bucovina pe terenul învățămîntului secundar, a fost deschiderea secțiilor rom.-germ. pe lângă liceul I. din Cernăuț, cari clase, cu începerea dela Septemvrie a. c., constituie al doilea liceu rom.-germ. în Bucovina, numindu-se liceul III. de stat în Cernăuț.

Pînă atunci aveam noi Romîzii clase paralele romînești numai pe lângă liceul gr. or. din Suceava, care este întreținut cu cheltuiala fondului nostru bisericesc.

Fiindcă însă partea curat romînească a Bucovinei nu avea pînă atunci nici o școală secundară, și drept urmare populațiunea romîna de acolo era necesitată să se mulțamească cu învățămîntul primar, sau numai cu mari greutăți și cheltueli să-și trimită copiii pela liceele din Suceava și Cernăuț, partidul poporal-național și-a înscris în pro-

grama sa de muncă și înființarea unui liceu romînesc la Cîmpulung, centrul romînzimului din Bucovina.

Politica guvernului austriac față de Romîni consistînd în principiul că trebae să ceri mult ca să obții puțin, și că trebae să ceri de cu vreme ca să primești tîrziu, deputații Dr. Flondor și Dr. Popovici au depus o muncă mare și stăruință neobosită pentru a realiza și această doriință justă a poporului romîn.

Intervențiile lor multe și silințele adevărate au fost însă întrerupte prin întîmplările ce s'au perindat la noi în ultimii ani.

Totuși începuturile bune și stăruințele lor energice de acum cîțiva ani, astăzi sînt încoronate de succesul dorit. Avem un liceu la Cîmpulung.

Este natural că un liceu, înființat într'o regiune exclusiv romînească, nu ar ave nici un rost, dacă nu s'ar ține samă de populațiunea de acolo și de trebuințele ei.

Procentul mic de populațiune străină fluctuantă, în special germană, care se află în Cîmpulung și în munții romînești, și care astăzi este acolo, iar mine în alt loc, în urma contactului zilnic cu poporul romîn, posedă limba romînească atît de bine încît în tot cazul poate să urmeze un învățămînt romînesc în școala secundară.

Iar pentru acei străini, cari ar prefera un învățămînt german, există în țară trei licee germane la Cernăuț, Rădăuț și Sirete, și pe lângă acestea și clase exclusiv germ. la alte trei licee, două la Cernăuț și unul la Suceava; iar greutățile ce le-ar întîmpina ei cu trimiterea copiilor lor la aceste licee, ar fi pentru ei minimale de tot și nici nu s'ar pute asemăna cu multele greutăți și cheltuelile mari ce le avea pînă acuma întreaga populațiune romînească autohtonă dela munte, lipsită de orice școală secundară în orașele lor, și lipsită de avere pentru a pute trimite copiii lor pela școalele secundare din alte părți.

Deci nu poate să fie decît numai natural ca liceul nou înființat la Cîmpulung să poarte timbrul și caracterul populațiunii autohtone din acele părți. *Urmează așadară ca acest liceu să fie romînesc, pentru a satisface necesitățile poporului romîn de acolo, și pentru a da și Romînilor de pela sate ocaziunea de a participa*

și ei la o cultură mai înaltă, la o cultură modernă și întocmită după exigențele secolului în care trăim.

*Este o datorință a statului de a se îngriji de cultura fiecărui popor care-l constituie, și a nu jertfi masele largi ale populațiunii rurale pentru trebuințele și de dragul unei clase privilegiate care n'are nici o legătură firească și de viață cu țara în care trăiește.*

Nevoile țării și ale populațiunii autohtone trebae să fie pentru guvern singurele momente după cari să întocmească învățămîntul întreg, și cu deosebire învățămîntul primar și secundar.

Acel guvern care nesocotește această parte cardinală a datorințelor sale, comite o crimă față de acel popor ale cărui năzuinți spre o cultură egală cu a celorlalte popoare, le neglijează ori le suprimă chiar în mod artificial și brutal, lipsindu-l de școalele necesare și prin urmare de posibilitatea de a-și însuși cultura mai înaltă care o dorește.

Cerem deci ca noul liceu din Cîmpulung să nu se croiască după sistema acelor licee amestecate, unde nici limba romînească nici cea germană nu se poate desvolta, împiedcîndu-se una pe alta, *ci acest liceu să fie curat romînesc, limba de instrucție să fie cea romînească la toate materiile, iar pentru limba germană ca obiect să se destine atîtea oare, ca elevii romîni să și-o poată apropia în decursul anilor în oarele de limba germană în mod practic și corect.*

## Azile pentru copiii.

Între instituțiunile de creștere create și susținute cu mari greutăți și multe neajunsuri de »Societatea Doamnelor romîne«, incontestabil că de cea mai mare valoare și de neprețuit folos pentru neamul nostru, sînt „Azilele” pentru copii sârmani ortodoxi orientali, romîni.

În institutele aceste, copii în etatea fragedă dela 3—7 ani, află preste zi îngrijire părintească și pe cînd părinții sînt siliți a munci greu pentru pînea de toate zilele, tinerele mlădițe ale neamului nostru, cari altfel ar fi lăsate prada mizeriei și desnaționalizării, sînt scutite de degenerarea trupească și sufletească. Aici acești copii se cresc în limba lor maternă și în legea moștenită din strămoși

Cine a vizitat aceste azile și a auzit din gura micilor copilași rugăciuni, poezii și cîntece rostite în dulcea noastră limbă romînească, este pătruns de duioșie în adîncul inimei sale, și dacă se gîndește cîți din acești copii fără această îngrijire ar fi pierduți pentru națiune, sigur că simte bucurie în suflet înțelegînd ce folos mare ne aduc, aceste modeste instituțiuni, noaună Romînilor.

Pericolul desnaționalizării ne amenință din toate părțile, vedem înstrăinîndu-se fii neamului nostru pe zi ce merge, fără ca să se fi încercat ceva pînă acuma pentru a pune stavilă acestui fenomen trist. Sate întregi, mari, bogate și frumoase, odinioară curat romînești, le vedem înecate în noianul stăruinismului și multe familii prin orașe și suburbii sînt amenințate de acelaș pericol.

»Societatea Doamnelor romîne din Bucovina« este prima, care s'a gîndit serios la delăturarea acestui pericol, și după cît îi permit slabele puteri, ea lucră serios la regenerarea scumpei sale națiuni. Ea a înțeles, care este în prima linie, misiunea sa, și prin înființarea de „Azile” pentru copii romîni greco-orientali în toate comunele periclitare sigur că ea a aflat mijlocul cel mai bun de salvare al neamului său de înstrăinare.

Este deci datoria fiecărui Romîn de bine a sprijini societatea la realizarea acestei întreprinderi de folos general pentru întreg neamul romînesc.

Pe lângă societatea »mamă«, centrala din Cernăuț, fiecare din ficele sale »Filialele« sînt obligate a pași pe aceeași cale, a pune umăr la umăr și a lucra cu puteri unite pentru a vedea împlinită aceasta misiune sîntă și mare.

Filialele din Suceava și Rădăuț, cari sub actuala conducere prosperează atît de frumos, și de cari Centrala este mîndră, ar trebui și ele să urmeze pildei date de Centrală, creînd institute atît de umanitare și tolositoare, după modelul celor două existente, înființate de Centrală, unul în Cernăuț și al doile în unul din suburbiile capitalei, în *Mănăsterește*, care este amenințată să se piardă cu totul pentru noi Romîni.

Adevărat, că cu greu și cu sacrificii mari se înființează și se susțin astfel de institute, însă ce nu învinge omul dacă are voință firmă!

Și la noi aceste Asile sînt de o necesitate urgentă, mai cu seamă în comunele, cari cu desăvârșire sînt expuse înstrăinării de neam și de limbă.

*Filialele situate în astfel de comune, vor comite un păcat strigător la cer,*

dacă nu vor urma pildei date de Centrală și nu-și vor pune toate puterile în serviciul ei, pentru a crea astfel de institute pînă ce nu va fi prea târziu.

Acest plan salutar odată realizat, va fi binecuvîntat nu numai de bieții muncitori, cari își vor ști copiii sub ocrotire părintească, ci și de întreg neamul nostru încercat.

»Societatea Doamnelor romine din Bucovina a devenit un factor însemnat în viața națională la noi în țară. Modest și liniștit ea lucră cu perseverență la vindicarea ranelor națiunii, cari din zi în zi să inmulțesc, devin mai dureroasă și pretind sacrificii însemnate din partea femeii romine, pentru a le vedea vindicate și delăturate.

Institutele de creștere, create de ea pînă acuma, ne-au dat dovadă despre nobilele ei aspirațiuni, și avem speranță firmă, că și ultimele ei întreprinderi, ce le scoposește, înființarea Azilelor, vor afla resunet viu în inimile pătrunse de cauza națională, și vor fi sprijinite de toată suflarea rominească din țară.

Ear toate Rominele bucovinene ar trebui să aparție acestei Societăți ca membre, căci a aparține »Societății Doamnelor romine din Bucovina« înseamnă a fi Romincă bună, pătrunsă de idealurile naționale.

## Însoțirile raiffeisiane și Centrala lor.

### III.

Am amintit deja în numărul trecut, că nemulțămirea față de conducerea Centralei de către dl Lupu s'a dat la iveală la adunarea generală din luna Iulie a. c. Și nici nu putea să se întâmplă altfel, deoarece fiecare era îndreptățit, că dl Lupu scoposește numai să vire zizania politicii și în acest institut, care trebuie să aibă un caracter pur economic. Despre adevărul acestor afirmări putea fiecare să se convingă cu ocaziunea adunării generale amintite, unde îi era dată posibilitatea să vadă cu ochii proprii eforturile și luptele dl Lupu, ca să fie ales ca prezident al Centralei. »Căci«, își zicea dl Lupu, »dacă pun eu mina pe conducerea Centralei, atunci am pus mina și pre toate însoțirile din țară și prin urmare îi am și pre toți poporeni în mina mea, deoarece voi dispune, ca să primească împrumuturi numai acei poporeni, cari se vor supune voinței mele«.

Spre a captiva și pe cei dela țeară, cari nu erau inițiați cu totul în scopurile urmăriate de dl Lupu, a motivat acesta candidatura sa la postul de prezident al Centralei cu faptul, că profesorul Stocki a exoperat pentru băncile rutene dela un institut din Praga un credit ieftin de peste trei milioane de coroane și că lui Stocki i-a succedat aceasta numai-cît, pentru că s'a putut recomanda conducătorilor dela institutul din Praga ca vice-marșal al țării, vice-prezident al băncii țării și prezident al Centralei băncilor raiffeisiane rutene.

Deducțiunea logică deci, că și pentru însoțirile romine poate exopera creditul necesar: numai o persoană, care dispune de titluri frumos sunătoare ala Stocki.

Firește, că era ușor de înțeles, că persoana aceea poate să fie numai dl Lupu.

Noi cari l'am înțeles pe dl Lupu mai bine și cari cunoșteam și cauzele sfârșirilor sale intru ajungerea scopului urmărit, n'am putut nici de astă dată să-i dăm crezămînt și l'am combătut cu arme cinstite și pe față. Pentru această com-

batere mai aveam noi pe lîngă cauzele deja discutate încă și următoarele motive. Titlurile pompoase sunt fără inđoeală o recomandare foarte bună în viața socială, nu însă în acea măsură ce li-o atribuie dl Lupu, căci pentru a exopera un credit nu ajunge numai să ai titluri, ci trebuie să ai și o bază oareși care. Și dacă institutul din Praga a dat însoțirilor rutene un credit de 3 milioane de coroane, li-a dat numai pentru că averea țăranilor, cari garantează pentru creditul acesta, valorează cel puțin de trei ori mai mult ca creditul acordat. Deci nu pe baza titlurilor sale ci pe baza averii țăranesti a exoperat dl Stocki însoțirilor rutene acest credit.

Și însoțirile noastre, dacă vor avea cu ce garanta, vor afla creditul necesar și fără intervenția dl Lupu, înzestrat cu titluri pompoase, cari vorbeau în orice caz mai mult contra candidaturii sale decît pro.

Căci fiind dl Lupu afară de prezident la banca țării încă și deputat în camera provincială și membru în comitetul țării, membru în consiliul școlar al țării, membru în consiliul comunal din Cernăuț, viceprezident al comitetului austriac la expoziția din București și membru în consiliul cultural al țării — tot funcțiuni cari pretind o muncă mare — ni va concede fiecare că eram îndreptății să-l mai scutim pe D-Sa de o sarcină noauă și grea.

Părerea noastră a fost și este că a pune o sarcină în spatele celuia, ce sub povara altor sarcini deabea mai sufli, ar fi greșit, chiar dacă respectivul s'ar angaja singur la aceasta.

Noi am voit și voim să împărțim munca, căci suntem îndreptății că numai atunci putem presta ceva solid.

Și afară de asta susținem că postul de prezident al Centralei e incompatibil cu postul de prezident al băncii țării, pentru că centrala stă în legături de afaceri cu banca țării și nu poți fi într'o persoană și creditor și debitor.

Combaterea dl Lupu a fost deci o cerere imperioasă și în viitor la ocuparea postului acestuia tot din acest punct de vedere vom purcede.

Avînd să se aleagă la adunarea din luna Iuli atît prezidentul cît și ambii vicepreședinți, am nominat noi de candidați la postul de prezident pe dl Dr. Corneliu Homiucă, consilier la direcțiunea bunurilor fondului religionar, ear de candidați la posturile de vicepreședinți pe domni *Onesim Turcan*, consilier i. r. și Dr. *Stefan Saghin*, profesor universitar la Facultatea teologică, deci numai bărbați, cari nici cînd încă n'au fost angajați în politica militantă.

Prin candidatura acestor trei bărbați am documentat că noi ținem instituțiunea asta de o instituțiune pur economică, unde politica nu are să încapă nici cînd.

Ei și cum a fost finea? Dl Lupu prin agitatorii săi a cercat din repuzeri să străbată la aceasta alegere. A înscenat atîta gălăgie și larmă, incit chiar unul din țăranii prezenți, Alecu Burla din Budești sa minunat, vîzînd atîta patimă și ură.

Aderenții lui Lupu, cu toate că trebuiau și ei să fie convinși, că acesta nu dispune de timpul necesar pentru conducerea Centralei, au susținut cu o tenacitate nemaipomenită candidatura dl Lupu și intru ajungerea acestui scop, de la care și pentru ei depindea cam mult, deoarece fiecare aștepta o recompensă în formă de vr'o funcțiune, nu sau sfîit să comită chiar și ilegali-

ități. Predîndu-se adecă biletele de votare s'a constatat că au votat 106 votanți, eară bilete au fost aflate 108.

Imprejurarea asta a fost suficientă de a anula votarea săvârșită și de a purcede la o votare noauă. La stăruința »democraților« însă cari se temeau că la o a doua votare nu vor întruni mai mult majoritatea obținută, s'a trecut peste votarea a doua, octoîndu-se astfel președenția dl Lupu, ear posturile celor doi vicepreședinți au ramas neocupate deoarece nici unul din candidați n'a intrunit numărul de voturi recerut de statute. Aici trebuie să amintim un fact, care ilustrează în mod potrivit sistemul de luptă al democraților.

Înainte de adunarea generală sau înscris ca membri în Centrală mai multe persoane particulare, aderenți a democraților, dintre cari unele chiar fără de stare și poziție socială. Cu toate că primirea acestora a urmat contra statutelor, ei totuși au fost admiși la votare asigurînd prin voturile lor dl Lupu majoritatea necesară. Chiar conducătorul prăvăliei rominești din Cernăuț, care ca atare în interesul instituțiunii acesteia activată după învingerea atitor greutăți — trebuie să steie departe de ori ce partid politic, a votat, ba a agitat chiar cu multă patimă pentru dl Lupu. Pentru exoperarea unei majorități au făcut domni democrați și mai alte machiavelisme. În multe bilete de votare au fost numiți trei candidați fără ca să fi fost precizat pentru care post e designat candidatul respectiv.

Și fiindcă în cele mai multe din aceste bilete numele domnului Lupu a fost scris ca primul, sau atribuit voturile acesteia domnului Lupu, cu toate că pe aceste bilete figura și numele domnului Homiucă.

Aceasta procedură a fost fără inđoeală cu totul ilegală, deoarece în toate cazurile în cari pe acelaș bilet erau induse numele acestor doi domni, cu acelaș drept se putea atribui voturile și domnului Homiucă.

La reușita dl Lupu a contribuit și imprejurarea că din cauza gălăgiei înscenate de democrați, votarea a început abia pe la 8 oare sara, la care timp o mare parte din preoți și poporeni veniți din provincă au fost părăsit deja adunarea avînd să plece cu trenul.

(Vom mai reveni.)

## Comersul festiv dat în onoarea noului inspector școlar D. Simionovici.

(Urmare).

După aceasta ia cuvîntul venerabilul și bine cunoscutul prezident al »Societății pentru cultura și literatura romină în Bucovina«, dl *Dionisie cav. de Bejan*, care cu inima sa rominească nu lipsește la nici o îndeprindere și serbare națională. Luînd cuvîntul în mijlocul aplauzelor celor prezenți, rostește cam următorul discurs:

Bucuria asupra numirii primului inspector romin pentru școlile noastre secundare și primare a cuprins nu numai cercurile școlare, ci tot publicul romin din țeară. Interesul este general. Fiecare Romin se privește angajat în afacerea aceasta. Mai cu seamă promit bărbații de chemarea școlară a lucra cu însuflețire pentru rădicarea nivelului cultural al poporului romin din Bucovina.

Dar și societățile culturale participă cu zel neobosit la opera aceasta. Corpurile didactice griesc pentru hrana spiritului tinerimei școlare, eară societățile culturale se ocupă cu susținerea și creșterea cea bună a tineretului nostru și lucrează așa în înțelegere bună cu corpurile didactice.

Ca reprezentant al »Societății pentru cultura și literatura romină în Bucovina«, care este mama tuturor societăților culturale romine din țeară, salută vorbitorul, în numele tuturor societăților cu bucurie și cu satisfacție deosebită numirea dl Dionisie Simionovici ca inspector școlar al țării, il felicită cordial la numirea aceasta, il roagă de sprijinul său pentru activitatea societăților culturale, și dorește, ca realizat fiind acest ideal al rominilor bucovineni, nou numitul inspector să se bucure în funcțiunea aceasta de deplină sănătate prin un șir lung de ani, aducînd printr'o activitate bărbătească și națională poporului romin din Bucovina roadele cele mai bune sprijinind și promovînd interesele lui culturale rominești.

În numele inspectorilor școlari districtuali ia cuvîntul inspectorul școlar din districtul Sucevei dl *Nicu Tarasievici* și-l felicită pe dl Simionovici la numirea sa prin o vorbire isvorită din sentimente sincere rominești, ținută cu multă destăruitate oratorică și cu voce simpatică, precum urmează:

*Ilustre d le insp. școlar de țară!*

*Mult onorată adunare!*

În numele a șase inspectorii școlari districtuali romini din Bucovina aduc și cu ocaziunea aceasta sincerele noastre felicitări la denumirea D-Voastră definitivă ilustre domnule inspector școlar de țară.

Felicitîndu-Vă pre D-Voastră, ne felicităm pre noi înșine și națiunea noastră. Domniilor antivorbitori au exprimat cu elocvență iscusită bucuria nemărginită a tuturor Rominilor din țară despre denumirea D-Voastră și au remarcat meritele D-Voastră multilaterale pe terenul școlar prin vorbiri atît de frumos, că mă sfîesc a intra în arena vorbitorilor.

Scuzați deci, dacă voi vorbi scurt, dar' cu toate aceste dintr'o inimă tot atît de sinceră.

Mie-mi place deosebit statistica — adecă totdeauna martorul ocular.

Dacă vorbim sincer despre meritele unei persoane, facem bine, dacă luăm și statistica într'ajutor.

Deci cred, că va fi consult, să las ca cifrele să vorbească și ele să documenteze pre cine avem noi de inspector școlar de țară.

În anul 1872 au fost 171 de școli populare în Bucovina. Dintre acestea erau 40 de școli rominești și 10 școli cu limba de instrucție romină împreună cu celelalte limbi ale țării.

Așadară aveam cam a patra parte din numărul întreg al școlilor.

În anul 1880 erau 213 școli, dintre cari 44 romine și 42 de școli cu mai multe limbi ale țării, între cari și limba romină. Din întregul număr aveam 86 școli, deci mai bine decît a treia parte.

În anul 1890 au fost 284 școli; dintre aceste 89 rominești și 50 amestecate și cu alte limbi ale țării; așadară cu limba de instrucție romină 149 — va să zică aproape jumătate din numărul întreg.

În anul 1900 erau 362 școli; dintre aceste 121 curat rominești și 35 utraquistice; așadară cu limba de instrucție romină 156 — iară aproape jumătate dintre toate.

În anul 1905, adecă sub egida ilustrului nostru inspector școlar de țeară present avem 402 școli, dintre cari 136 rominești și 36 utraquistice. La un loc aveam 172 școli în cari se instruează în limba romină.

Va să zică sub conducerea ilustrului inspector școlar de țară de față mergem deja încontinuu cu pași rezeți înainte și suntem siguri că în ceilalți cinci ani ai deceniului curent precum și în viitor numărul școlilor rominești va spori la un grad satisfăcător.

De clasele paralele înființate în timpul din urmă nici nu amintesc; numărul lor este foarte mare. Dar' ca să dau măcar un exemplu, trebuie să spun, că numai în districtul Sucevei s'au înființat în ultimele două luni 14 clase paralele la diferite școli și 4 școli rominești.

Cu deosebită satisfacție trebuie să amintesc, că în vechia capitală a Moldovei în orașul Suceava sau înființat cu 1 Septembrie a. c. două școli curat ro-

mineşti; o şcoală de patru clase pentru băieţi şi o şcoală deocamdată de trei clase pentru fete.

Aceste două şcoli vor fi fala Rominiilor! Pentru aceasta garantez eu şi corpul didactic carele este ataşat şcolilor acestora!

Acest progres foarte însemnat avem de a mulţami mult onoratului nostru inspector şcolar de ţară d-lui Dionisie Simionovici.

Cred, că nu mai e lipsă să aduc şi alte documentări despre meritele D-Sale.

Avem destule cauze ca să-l stimăm, să-l onorăm şi să-l iubim.

Nici nu e mirare, dacă din cauza acestor momente îmbucurătoare s'a adunat în onoarea D-Sale aici un număr atât de însemnat din partea publicului român.

Numai acolo unde erau inspectori şcolari districtuali străini de neamul nostru am stagnat.

Acuma fiind în districtele româneşti numai inspectori români, avem firma speranţă, că toate piedecile faţă de şcoală se vor delătura.

Dee bunul Dumnezeu ca d-nii deputaţi să se îngrijască şi de aceea, ca să avem cât de curind în orfanul Sirete şi în oraşul Cernăuţi inspectori şcolari români.

În anul 1901 cînd am aflat, că dl profesor dela şcoala reală Dionisie Simionovici a devenit inspector şcolar de ţară provizor mi-am gândit: „Iată, acuma vom avea o eră nouă, învăţătorii români se vor consolida şi vor lucra cu o bucurie mai mare pentru progresele culturale ale neamului nostru.

Noi inspectori şcolari districtuali dorim din toată inima consolidarea învăţătorilor români pe baza naţională într'un singur corp, spre a pute promova cu succes cultura în sinul popoului nostru.

Acesta va fi prinosul cel mai strălucit pe altarul naţiunii noastre

Să lucrăm deci cu inima românească şi lumea să ne judece după faptele noastre!

Românul bun face şi tace!

Dacă ne uităm la celelalte naţiuni în țeara noastră, observăm, că la aceste se lucra din răspuţi, începînd dela angajatul de rangul cel mai înalt pînă la omul cel mai de rînd pentru înaintarea şcolii.

Noi, durere, avem în sinul nostru încă elemente, cari nu sunt conştiinţele de chemarea lor sacră pe acest petec de pământ, ci înblă cu predilecţie numai cu egoism şi fraze goule. Lucrul real şi naţional nu li place!

Ilustră adunare!

Eu cred, că fesiuitatea solemnă de astăzi ni dă ocaziune binevenită, ca elementul şcolar din toată țara să se consolideze şi să se pună odată fundament solid la un edificiu pentru viitorul nostru!

Noi inspectori şcolari districtuali, cari cunoaştem prea bine durerile neamului nostru mult încercat stăm totdeauna la dispoziţie.

Devenind consolidarea naţională a învăţătorimeii fact, vom pute mai lesne servi şcolii, învăţătorimeii şi naţiunii.

Avem prea multe dorinţi în interesul şcolii şi a învăţătorimeii, dar' despre aceste la alt loc.

Ne uităm cu cea mai mare încredere la D-voastră, mult stimată şi iubite d-le inspector şcolar de ţară şi sperăm, că toate dorinţele şcolare şi învăţătoreşti se vor realiza în curind.

Daţi-ne numai directiva necesară şi atunci de sigur Vă veţi pute baza totdeauna pe apostolii D-voastre.

Aşa lucrînd izbînda va fi a noastră, a neamului romînesc!

Poporul, carele nu-şi iubeşte limba, naţiunea, şcoala şi conducătorii săi vrednici, nu merită să existe şi nu va exista.

Seculi trecură, de cînd Romînii pe acest pământ cu iubirea limbei şi naţiunii şi cu patriotismul adevrat în inimă, credincioşi tronului şi patriei, sub conducători înţelepţi şi conştiinţele de chemarea lor, au căutat şi aflat asil sigur pentru limbă şi naţiune în biserică şi şcoală.

Prezumă biserică mama noastră bună a scutit cu dumnezeieştii şi neînvîngibili săi muri individualitatea noastră naţională — aşa şcoala, izvorul deştept-

tării, a luminat mintea şi a nutrit flacăra iubirii limbei noastre.

Aceste asile, susţinute cu multe şi nespuse sacrificii prin devotamentul popoului nostru stau, cresc şi înfloresc astăzi sub conducerea înţeleaptă a conducătorului şi inspectorului ei bine meritat, Ilustritatea Sa dl inspector şcolar de ţară, Dionisie Simionovici. În ţelepiciunii, zelului şi devotamentului acestui ilustru bărbat are să mulţămască în genere şcoala romînă şi prosperarea afacerilor şcolare, foarte mult.

Numele acestui bărbat va rămîne scris cu litere de aur în anele şcolilor noastre.

Să dăm mult stimatelor colege şi mult iubitorilor colegi cu această ocaziune expresiune simţului nostru de recunoştinţă, asigurîndu-l de iubirea şi stima noastră nemărginită, dorind ca Ilustritatea Sa dl inspector şcolar de ţară Dionisie Simionovici să trăiască şi mulţi ani să ne cîrmuiască!

În numele directorilor de la scolile secundare vorbeşte des întrerupt de aplauze furtunoase directorul şi preşedintele societăţii filarmonice »Armonia« dl Tudor Bujor zicînd aproximativ următoarele:

Mult stimată d-le inspector!

Mult stimatilor şi iubitorilor colegi şi fraţi!

Prin graţia prea iubitorului nostru împărat şi domn neam adunat noi azi aici la o serbare plină de bucurie, o sărbătoare mare pentru întreaga suflare romînească.

Azi serbăm împlinirea unui vis, unui dor ferbinte şi vechi al tuturor Romînilor şi anume numirea unui Romîn de inspector şcolar al ţării.

Prin elocvenţa antivorbitorilor mei au fost aduse la expresie sentimentele de iubire şi de devotament ale învăţătorimii faţă de noul nostru inspector dl Simionovici. Eu, fraţilor, nu mă îndoiesc de loc că asigurările date au isvorit din inimi adevărat romîneşti.

Anunţîndu-mă la cuvînt, voiesc numai să Vă rog pre toţi, bătrîni şi tineri, ca iubirea, de care s'a vorbit azi, s'o dovedim şi prin fapte şi să jurăm azi cu inimă sinceră romînească, că ne vom împlini şi în viitor datorinţele noastre cele mai sacre, cari le avem faţă de odorul cel mai scump al naţiunii şi anume faţă de copiii încredinţaţi creşterii noastre.

Să jurăm că vom împlini aceste ale noastre datorinţi conştiincios şi sincer şi anume nu de hatîrul lefi sau de hatîrul altor scopuri egoiste, ci numai îndemnaţi fiind de motivul de a aduce naţiunea noastră la acel grad de cultură, care-i compete.

Numai astfel iubitorilor, vom pute dovedi prea stimatului nostru inspector, că urările ce i-am adus azi, au izvorit din inimi sincere romîneşti; numai astfel vom pute sprijini pe inspectorul nostru în postul său greu şi plin de rezponsabilitate şi numai astfel vom pute ajunge aceea, ce o doreşte fierbinte fie-care suflare sinceră romînească şi anume desrobirea țăranului nostru din întunericul neştiinţei sale şi trezirea în el a acelor sentimente, pre cari fiecare Romîn trebuie să le nutrească.

Da fraţilor! numai astfel vom pute dovedi lumii, că ştim să preţuim darul maritimos al prea iubitorului nostru Împărat, de care am devenit părtaşi prin numirea unui Romîn de inspector şcolar al ţării.

Dl prof. L. Bodnărescu, luînd cuvîntul aminteste într'o vorbire lungă greutăţile multe, ce are zilnic să le întimpine un inspector al ţării şi fineşte, ridicînd poculul său în sănătatea familiei d-lui inspector.

Cu un torent de aplauze şi cu aclamări puternice a fost întimpinată de cătră întreaga adunare vorbirea noului inspector a d-lui Dionisie Simionovici, care luînd cuvîntul, mulţămeşte din toată inima celor prezenţi, cari au binevoit să participe la această serbare, mulţămeşte în special societăţilor »Reuniunea pedagogică« şi »Şcoala romînă« cari au luat iniţiativa să salte o eră nouă în viaţa popoului nostru din țărişoara aceasta. Continuînd vorbirea sa, zice: Maiestatea Sa Prea graţiosul nostru Împărat a dat şi de

astădată un semn generos de părintăscă sa îngrijire faţă de poporul nostru, care totdeauna a fost credincios augustei dinastii a Habsburgilor. După multe sbuciumări poporul nostru a primit ceea ce a dorit de un timp îndelungat. Realizarea vechii noastre dorinţi trebuie să ne umple inimile de bucurie, să ne îndemne şi să ne încurajeze a urma şi în viitor calea care asigurază progresul neamului nostru pe toate terenele vieţii. Şcolile sînt chemate în prima linie să ne prepare o soartă mai bună. În special, şcoala primară — instituţiune încă tînără în țara noastră — are misiunea să ridice nivelul cultural al păturei celei mai largi al neamului nostru: al țăranimeii, acelu element — din fericire — conservativ, care ne-a păstrat din vechime odoarele cele mai scumpe în viaţa noastră publică: limba şi legea strămoşască. Se cere multă muncă, mult devotament pentru sfînta noastră cauză, ca să se găsească mijloacele cele mai eficiente pentru ridicarea acestui element. Şcoala primară e obligată să trezească în inimile elevilor dorul de muncă şi simţul de datorie. Simţul de datorie, iubitorilor fraţi dela şcolile primare, să nu lipsească niciodată la aceia pe cari îi creşteţi. Elevul să simţască că fiecare clipă — ce o trăieşte — e un dar dela Dumnezeu şi că fiecare clipă trebuie întrebuinţată în serviciul neamului nostru. Viaţa fără lucru n'are nici un preţ, ba mai mult, ea ne face dependenţi, ea ne răpeşte libertatea. Cu drept cuvînt zice poetul nostru:

»Cine vremea a preţuit,  
Fiul său sub jug nu geme«.

Pe temelie ce o pune şcoala primară zideşte şcoala secundară. Peciînd şcoala primară ne ridică păturile cele mai largi din întunericul neştiinţei, şcoala secundară ne pregăteşte clasa conducătoare a zilei de mîne.

Şi chemarea corpului didactic dela şcolile secundare e plină de grea răspundere. Şi D-voastră, fraţilor dela şcolile secundare, Vă veţi ciştiga merite nemuritoare, dacă ne veţi creşte bărbăci cu iubire de țară şi voinţă îndreptată spre muncă conştiincioasă. Tinerii — căroră se vor încredinţa odinioară destinele neamului — trebuie de cu vreme să-şi ciştige o judecată sănătoasă, stăpînirea de sine-şi, iubirea şi respectul sincer de om şi o inimă deschisă tuturor sentimentelor nobile. Grijiţi, Vă rog, ca între tineri să existe o legătură de încredere şi de iubire, ca să poată lucra în viitor uniţi, asigurînd prin munca lor viitorul neamului nostru».

Vorbitorul sfîrşeşte cu următoarele cuvinte:

»Şcoala e deci una dintre cele mai importante instituţiuni. A cultiva această instituţiune şi a o duce la înflorire e datoria fiecărui Romîn. De vr'o cîtiva ani încoace m'am dedicat şi eu opereii aceste. Funcţiunea, la care am fost chemat, mi-ar apăsa din cale afară umerii şi desperat aş trebui să renunţ la ea, dacă n'aş fi convins că sute de colaboratori conştiincioşi dela toate şcolile noastre primare şi secundare îmi vor uşura cu bucurie sarcina, căci D-lor ştiu bine, că generaţia de mîne noi cu toţii avem s'o pregătim. »Fericirea țării dela noi s'asteaptă« putem zice şi noi.

Daţi-mi deci voie să mi ridic poculul în sănătatea colaboratorilor mei, urînd din inimă »şcolii romîne un viitor fericit!

Ca reprezentant al învăţătorimeii din districtul Gura Humorului vorbeşte cu multă vervă oratorică dl C. Cosmiuc, cerînd într'un mod elocvent, ca învăţătorii să nu treacă nici cînd cu vederea şi educarea politică a poporenilor de la țeară.

Ca reprezentant al învăţătorimeii din districtul Storjineţului primeşte cuvîntul superiorul din Ropcea dl Olenic, descriînd în colori vii starea tristă a şcolilor populare din districtul Storjineţului precum şi pericolul mare, de slavizare totală a acestui district.

Dl Olenic a zis cam următoarele:

Mult stimată adunare!

Mult stimată domnule inspector!

Numirea D-voastre de inspector definitiv al şcolilor romine din Bucovina a produs atît în sinul învăţătorimeii din districtul Storjineţului precum şi în sinul popoului, cu care învăţătorimea trăieşte în cea mai strînsă legătură, o adîncă mulţămire.

Astăzi cu tot dreptul poate spera şi bietul popor romîn din districtul Storjineţului, care în parte încă n'a avut fericirea de a vedea o şcoală între bordeiele sale, în care să-şi poată ciştiga puţină lumină sufletească, şi care în parte este silit să primească învăţăturile predate în şcoală în o limbă străină, în o limbă, pe care nu o pricepe, pe care numai cu amar o învaţă şi cu silă o vorbeşte, că şcoala romînească din districtul Storjineţului pînă acuma atît de neglijată să va putea în viitor disvolta, avînd sprijinul puternic al D-voastre.

Învăţătorimea, care pînă acuma n'a avut prepoziţi, cari s'o conducă şi să se întrepună pentru interesele ei în mod mai intenţiv era necesită în cele mai importante chestii şcolare a face complimente pînă la pămînt unor persoane nechemate, de la cari nu s'a putut şi nici nu se poate aştepta sprijinirea întereselor şcolare romineşti sau ale învăţătorimii noastre.

Avînd azi un inspector şcolar al țării romîn în persoana D-voastre, putem spera împreună cu poporul romînesc şi noi învăţătorii romine, că vom afla în noul nostru preposit un sprijin şi un scut puternic, de al cărui bărbăţie se vor frînge toate uneltirele străinilor.

Dl Amfil. Ţurcan, superior în Costina, istoriseşte de acele timpuri din trecut, pe cînd se ana în țărişoara noastră acelor copii, cari vorbeau romîneşte, drept pedeapsă cite un măgar de hîrtie la grumaz şi făcînd comparare între timpurile de atunci şi azi doreşte noului inspector reuşită deplină în postul său.

În numele districtului Cimpulung vorbeşte inspectorul districtual dl D. Teleaga, cerînd prin un discurs frumos şi des aplaudat, ca noul inspector să stăruiască din răspuţi, ca atît în Cimpulung precum şi în Rădăuţi, cari ambele sînt districte curat romineşti, să fie înfiinţate curînd gimnazii cu paralele romineşti.

Dl prof. I. Boşniag vorbeşte în numele profesorilor dela pedagogiul din Cernăuţi, apelînd în vorbirea sa mult aclamată la cei adunaţi, ca în viitor să nu mai fie desbinări între stările diferite, şi mai ales între învăţătorime şi celelalte clase conducătoare să do-nească unire şi înţelegere deplină, zicînd cam următoarele:

În aceste momente îmi aduc aminte de poezia »Die Glocke« de Schiller şi-mi resonă viu cuvintele »Fest gemauert in der Erden... Heute muß die Glocke werden«.

Fraţilor! şi pentru noi e azi ziua serbării, ziua sîntirii clopotului celui mare, ce va suna prin întreaga Bucovină, aducînd vestea îmbucurătoare, că neamul romînesc are un inspector şcolar român.

Dee bunul Dumnezeu, ca glasul acestui clopot să vestească curînd tuturor Romînilor din Bucovina şi pacea perfectă a tuturor Romînilor de bine din țărişoara noastră, adunîndu-i pre toţi fiii Bucovinei la unire şi conlucrare comună.

În conformitate cu cuvintele »vivos voco, mortuos plango, fulgura frango« doresc, ca şi clopotul nostru să chemă toată suflarea romînească la concordie şi unire frăţască, căci »Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur«, doresc mai departe, ca fiii cei morţi pentru naţiune de peste Prut şi de lingă Nistru, pre cari îi deplînge clopotul, să reinvie în inimile lor şi să se reintoarcă la obârşia lor, doresc în fine ca de clopotul nostru să se frîngă şi toate furtunile, ce vor veni asupra neamului nostru.

Di inspector, al cărui numire o serbăm azi, stînd în fruntea învăţătorimeii să tragă necontentit clopotul acesta de pace și unire, ear' noi dăscălimă rominească să răspîndim glasul clopotului de înfrățire, concordiie și de unire tot mai departe și să lucrăm neobosit pentru pacea, liniștea și buna înțelegere a întregului neam romînesc din țeară.

Dl G. Brăteanu învăț. în Tereblecea, luînd cuvîntul în numele învățătorimeii din districtul Siretelui, descrie starea tristă a școalelor din acest district și dorește, că învățătorii să aibă pururea în vedere creșterea națională a copiilor.

În numele soc. acad. „Junimea” vorbește cu mult avînt juvenil președintele dl Iacobovici-Boldișor precum urmează:

*Ilustră adunare!*

Multă vreme noi Romîni de pe acest petec de pămînt am tinjit, fără ca prin puterile noastre să ne putem trezi la o viață, ce am trebui să o viețuim, dacă voim să reînimem și mai departe stăpînitorii moșii, ce le-am moștenit.

Prin viclenii și fel de fel de fățarnicii au știut străinii să ne iee cu timpul toate și chiar conștiința națională să o nădușască în noi.

Provedința a grijit însă și de noi Romîni bucovineni trimițîndu-ne drept apostol al naționalismului pe neuitatul Aron Pumnul, a cărui memorie umple paginile cele mai frumoase din mica noastră istorie școlară.

Descriînd oratorul în continuare cum au fost introduse la noi în Bucovina numai în urma multor eforturi școli romînești prourmează astfel.

Un paș gigantic am făcut, cînd am redobîndit drepturile noastre și în școală, cînd supraveghierea școalelor noastre a fost depusă în mină rominească.

Conducătorul actual al destinilor școlare, nou numitul inspector romîni nă dă prin trecutul său destulă garanță, că va veghia ager, ca să rămînă în viitor nealterate drepturile noastre, pre cari le-am cîștigat pînă acum și va grijii totodată, ca școalele noastre din Bucovina să devină fortărețe pentru desrobirea culturală a Romînilor.

Soc. acad. „Junimea”, care așteaptă cu dor și nerăbdare timpurile acele de desrobire culturală, Vă urează, d-le inspector, spor pe calea care Vă este acum bine cunoscută și dorește, ca de numele Simionovici să fie strînsă legătură biruința noastră pe terenul școlar.

Ca reprezentant al societ. acad. „Bucovina” luînd cuvîntul președinte societății dl Bodnarescu, felicită cu avînt oratoric pe noul inspector la numirea sa și dorește totodată, ca aceasta numire să fie de bun augur pentru viitorul neamului romînesc.

În numele societ. acad. „Dacia” vorbește în fine dl stud. fil. F. Doboș urînd d-lui inspector, ca activitatea acestuia să fie încoronată de succese pentru Romîni din Bucovina.

Terminîndu-se cu aceasta partea oficială a frumoasei serbări, se trece la partea neoficială, unde luînd mai odată dl inspector Simionovici cuvîntul mulțamește cu cuvinte pline de căldură participanților pentru ovațiunile aduse.

Erau oarele 1 după miezul nopții trecute, cînd, finîndu-se și partea neoficială, au plecat participanții spre vetrele lor, ducînd sigur cu sine fiecare convingerea, că învățătorimea noastră nu e nici »freisinnig» nici »cosmopolită» și nici »socialistă» ci e pătrunsă de un ideal sincer național, garanța cea mai sigură pentru un viitor frumos.

## „APĂRAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Audiatur et altera pars.  
(Urmare și fine.)

Dl Dr. Florea Lupu știe de „infernalele uneltiri ale dușmanilor poporului român, de sistemul infam de corupțiune și de-

pravare morală, ce s'a pus în lucrare chiar în sinul Romînilor bucovineni pentru a putea dărîma ultimul rest al rezistenței și apărării naționale”, știe că »în urma actelor de corupțiune săvirșite, s'au ivit suferințe rominești — cum o mărturisește cu un greu oftat — suferințe, cari trădează pentru un blid de linte cele mai prețioase interese naționale», el știe de „fi rădăciți ai neamului, cari pentru niște interese egoiste și mîrgave dau ajutor dușmanilor noștri de neam” — le știe dl Florea Lupu și le cunoaște toate acestea în modul cel mai precis și cu o claritate fără seamăn, neîntrecută, fără concurență, cum cunoaște un creștin bun rugăciunea „Tatăl nostru” — și noi îl credem pe cuvînt. Îl asigurăm și noi pe profesorul N. Iorga că cel mai competent bîrbat pe terenul acesta este și rămîne numai domnul Florea Lupu și dacă dl N. Iorga voeste amărute în privința trădării neamului romînesc din Bucovina pentru un blid de linte și pentru interese egoiste și mîrgave, numai dela dl Dr. Florea Lupu să le ceară. El îi va explica la capitolul »infernalele uneltiri în contra poporului romîni alianța ce au făcut-o cu Rutenii și Evreii — spre a apăra interesele naționale; la capitolul »sistem infam de corupțiune și depravare morală îi va explica atacurile democraților la adresa mitropolitului și a clerului bisericii noastre străbune, apoi întreaga ținută a democraților în decursul agitațiunilor lor, organizarea ceterelor de ciomăgari pela adunările democratice, sămănarea celei mai înverșunată ure între frați, asmuțarea unei stări în contra alteia, calomniarea și insultarea tuturor contrariilor de idei și prigonirea lor pînă la extrem; poate tot la acest capitol ni va explica dl Lupu și apariția ziarului de odinioară „Timpul”, poate și rolul D-Sale la încheierea faimosului pact cu cel mai mare »prieten» al poporului romîni din Bucovina, baronul Bourguignon.

Sperăm că și dl Iorga va profita acum de ocazie ca să primească și D-Sa o lecție binevenită despre »eroismul național, care se cere ca să poți lupta între două focuri». Luptă dl N. Iorga, dar fără să știe ce însemnă eroismul național. Iată că dl Lupu e gata să-i spună secretul acesta al D-Sale, prin care ca adevărat erou al națiunii rominești a insultat trei-colorul spre a-și strivi pe frații săi, l-a ridicat la postul de vice-mareșal al țării pe cel mai înverșunat dușman al neamului romînesc, promovînd și de altfel în mod cum nu s'a mai întîmplat înainte vreme cauza ruteană pe seama celei romine, au calomniat și improșcat cu murdăriile lor suferințele pe cei mai de seamă bărbați ai națiunii noastre și nici azi încă nu au depus această armă infernală a calomniei, ci o manevrează cum numai ei se pricep mai bine, susținînd — tot față cu prof. N. Iorga — că în partidul nostru se află numai trădători de neam, caractere, de cari trebuie să te îngrozești, nu însă oameni de merit și de isprăvi — cum credea din eroare — profesorul N. Iorga. Dar' il ținem de cuvînt și pînă nu-i va succeda să documenteze această aserțiune a sa — i-l declarăm pe dînsul de atare, din fir în păr, întocmai cum s'a descris însuși.

Se mai fălește Florică, că el este acela, care a »dobîndit o reprezentanță a poporului romîni independentă de grația guvernului», dobîndă, pentru care a incins — cu cițiva tineri (?) — o luptă uriașă în contra tuturor puterilor ocîrmuitoare din țeară». Aceasta nu corespunde adevărului, căci lupta pentru emanciparea noastră politică Dr. George Popovici și noi cei împreună cu dînsul am început'o, nu însă Florică Lupu, care ne combătea cu în-

verșunare în foaia sa guvernamentală »Timpul»; deci cum nu se rușinează a minți atît de nerușinat? Puterea lor agitatrică n'a fost îndreptată nici odată în contra guvernului, din contra, în cea mai perfectă concordanță cu guvernul, pe care Florică astăzi îl numește „necinstit”, a fost îndreptată lupta democraților numai și numai în contra noastră, a poporalilor, calomniîndu-ne că sintem „codiți boierești” și contrari ai intereselor poporului romîni, întocmai cum ne calomniază azi, că sintem „trădători de neam”. Dr. Florea Lupu nu-și poate închipui anume, ca fiind în opoziție să poți rămînea om cinstit, neînfruptat cu bani de-ai guvernului și-ai contrariilor neamului romînesc — și diabia acuma îl înțelegem pe deplin pe marele Florică, care îi judecă pe contrarii săi după propria sa măsură.

Se mîndrește Florică cu „rezultate reale” cucerite de D-Sa prin munca încordată și întărită și noi aserțiunea D-Sale cu mica observare că acele »rezultate reale” îl privesc numai pe sine personal, nu însă națiunea romină, care n'are absolut nici un avantaj din aceste cuceriri ale d-lui Florea Lupu.

»Iată de ce a purtat Dr. Lupu groaznică luptă în contra boierimii, preoțimii și inteligenții „în mare parte venală și depravată, sau proastă și îndărătnică”. Toți, ciți nu se supun comăndei sale sint sau venali și depravați sau proști și îndărătnici, iată raționamentul cînstitului bîrbat Florică Lupu, iată intențiunile sale de pace.

Dr. Florea Lupu își mai dă toată silința să-l scuze pe cumnatul său Aurel Onciul, care s'a atins la timpul său de cinstea femeilor romine (în genere!) din Regat și exclamă cu o ipocrizie de necrezut: »Chiar dacă toate învinuirile arătate acolo (adeacă de Aurel Onciul) ar fi adevărate, mîndria noastră națională ne oprește absolut a le scoate la iveală și în discuția publică». — El — și mîndria națională! De-ar ave numai un pic de mîndrie națională, n'ar fi insultat trei-colorul romînesc în așa mod cum a făcut, numîndu-l „fleac” și alte de felul acesta. De-ar ave un pic de mîndrie națională, cum scrie în scrisoarea din vorbă, de bună seamă că nu s'ar fi absentat în mod demonstrativ dela serbarea comemorativă a lui Ștefan Vodă în Putna după ce a încercat să o zădărnicească sau cel puțin să o tulbure, punînd la cale pe unul din sateliții săi să-l mutileze într'un duel în preseara sîrbării pe președintele sîrbării baronul Eudoxiu Hormuzachi. Bine i-a reproșat un profesor de teologie d-lui Lupu absența sa aceasta: »De-ar fi aranjat Satana însuși această serbare comemorativă națională, eu, cu toate că-s preot — a zis acel profesor — ca Romîni nu m'aș fi putut absentă, cum v'ați absentat D-Voastre, democrații». Și cu toate acestea dl Florea Lupu se laudă cu mîndria sa națională.

Dar ce să-i faci? El e convins despre infalibilitatea sa și orice eroare să comită — el nu-i capabil să o recunoască.

Din contra, se gherează pretutindeni ca adevăratul Mesias al poporului romîni bucovinean, fără păreche în trecut, fără seamăn în prezent și model pentru viitor — neștiind de nime și bruscînd în grandomania sa pe toți ciți îi întilnește în calea sa. El însuși nu alege mijloacele și armele de luptă, ci pentru săturarea ambiției sale bolnave e capabil de orice ispravă.

### Din Broscăuțul-vechi.

Din Broscăuțul-vechi primim o corespondență mai lungă, din care din lipsă de spaț extragem următoarele:

Condițiunile de viață ale rezeșilor și mazililor din Broscăuțul-vechi sint de tot triste.

Pînă acum s'a scris de repetite ori prin diferite jurnale despre referințele deplorable, ce domnesc în această comună, toate însă înzădar.

Strigătele de desperare dela țară sint pentru domni dela cîrmă, numai niște strigăte în pustiu. . .

Cu toate, că Broscăuțul-vechi e o comună curat rezeșască, unde toți locuitorii înțeleg și vorbesc numai limba rominească, s'a simțit îndemnată comănda jandarmariei să afișeze pe cazarma jandarmilor o tablă cu inscripție ruteană.

*Stă cumva și comănda jandarmariei în serviciul lui Stocki!?*

Nici pentru afacerile școlare nu s'au interesat pînă acum puternicii cîrmuitori. În Broscăuțul-vechi se află peste 10 cîrșme, se înțelege toate niște palate frumoase, iar școala este internată într'un bordeiu sărăcuț și lipsit de încăperile necesare. Pentru comunele rusești sint mijloace de a zidi clădiri frumoase pentru școli, ear' pentru Broscăuțul-vechi vecinul răspuns, că nui de unde.

În loc de o școală frumoasă, o casă parochială potrivită, drumuri bune, poduri necesare pentru cele multe pârîie și alte de aceste, ne putem lăuda azi noi Broscăuțenii numai cu o cazarmă a jandarmariei inzestrată cu inscripție rusească, cu nenumărate cîrșme, cu un vornic, cu deputați sătești, cu politicieni de soiul lui Efiatles, cu beții, delaimări, corupțiuni și cu alte răutăți de tot felul.

Așa-s comunele mazile-rezeșești. Și aceasta numai din cauza, că nu se interesează nime de ele și pentru că sunt lăsate cu totul pradă veneticilor. Nu e deci de loc mirare, că am pierdut pînă acum aproape toate satele rezeșești de peste Prut.

Broscăuțul-vechi e una din cele puține comune rezeșești, care și-a păstrat pînă acum caracterul originii rominești.

Acum ne aflăm însă și noi Broscăuțenii aproape de prăpastie, avînd să purtăm o luptă înverșunată cu nenumărate inconveniente. Chiar din tabăra rominească se ivesc unii trădători, cari orbiti de patimă, se laudă că vor introduce în școală limba ruteană.

De astă dată trec cu vederea peste numele lor, sperînd, că n'or mai da în viitor anză spre a face aceasta.

Judecînd după cele înșirate pînă acum avem o soarte de tot tristă — noi Broscăuțenii. Ce folos de origine frumoasă de mazili și rezeși, ce folos că ne putem mîndri cu indigenatul secular în această țară, dacă puhoiul străinismului și trădătorii națiunii ne doboară!

Perdem vîzînd cu ochii glia noastră strămoșască, iar strigățul nostru de despărare e înzadar, căci e un strigăt în pustiu.

Pînă acum am implorat de repetite ori prin gazete sprijinul deputaților și considerarea din partea forurilor competente. Rezultatul obținut l'am descris mai sus. Voiu mai reveni. *Spada.*

## Știri locale și din țară.

Sănătatea Maj. Sale a Împăratului, care timp mai îndelungat a fost morbos, a progresat atît de tare, încît Duminică trecută la oarele 7 demineața a fost în stare să asiste în capela din Schönbrunn la un serviciu divin; preste zi a petrecut cite-va oare în parcul de acolo.

Salarele preoțești așteaptă ameliorarea. O deputațiune din trei preoți (Burac, Bohateret și Gribovici) a plecat zilele acestea la Viena spre a urgenta ameliorarea congruei. Consilierul consistorial, Halip, fostul paroch în Brodoc, inten-

fiinat sau ştie Dumnezeu din ce consideratuni, a făcut un serviciu cât se poate trist preoţiei rurale printr-o petiţiune a sa după un ajutor personal. In aceea petiţiune adresată către ministeriu expune numitul consilier că avea ca paroh *venituri mult mai mari* decit acuma ca consilier — ergo: parohii stau mai bine decit înşişi consilierii consistoriali. Dar mă rog, cine l'a tras de urechi din parohie? Poate interesele ortodoxismului? **Adevărat — Rus.**

**Numire.** Ziarele din Viena aduc ştirea că ministrul plenipotenţiar austriac din Brasilia, contele Ioan Forgach, va fi în scurt numit ministru plenipotenţiar la Bucureşti, unde deja petrecuse ca atache la legaţiunea austriacă mai mulţi ani, adevărat delă 1892 pînă la 1897. Noul ministru are o virstă de 36 ani.

**Demisionarea contelui Goluchowski.** Zilele trecute a adus un ziar din Viena ştirea despre demisionarea iminentă a contelui Goluchowski. Aceasta ştire e reproducă de toate ziaarele mari din Ungaria și comentată în acel sens, că demisionarea aceasta e dorită și așteptată.

**Adunări publice a funcționarilor oficiilor poștale.** In 33 orașe ale monarhiei au ținut funcționarii oficiilor poștale Duminică în 14 l. c. adunări publice în cari au discutat starea lor materială precară și relațiunile miserabile de înaintare. Cea mai imposantă a fost adunarea din Viena, care s'a ținut în hala poporală a palatului primăriei și la care au participat aproape 4000 funcționari. Anză la acestea adunări a dat orașuinea ministrului de finanțe, care le-a imputat funcționarilor lipsă de disciplină. Toate orașuinea ținute au culminat în pretenșiunea funcționarilor pentru îmbunătățirea stării materiale, pentru decretarea unei norme de înaintare și de disciplinare precum și pentru reducerea anilor de serviciu de la 40 la 35 ani. E de remarcat că la această adunare a fost reprezentat și ministeriul de comerț prin un funcționar mai înalt.

**Neglijarea monumentelor rominești din Bucovina.** Biserica sîntei Treimi din Sirete (prima capitală a Moldovei) este una din cele mai vechi și remarcabile monumente ale neamului rominesc. Clădită la anii 1353—1358 de voevodul Iancu Sas, întru a cărui amintire se numește încă și astăzi o parte a străvechiului oraș »Sasca« și de care sunt legate o multime de tradițiuni populare, era întrebuințată numai de curtea domnitoare, de aceea se numia și biserica domniască. Acest locaș sint — spune tradiția — a fost imbinat cu cetățuinea voevozilor printr'un pod de aramă. După multe tratări în decurs de aproape un deceniu s'a restaurat înainte de șapte ani clădirea, însă iconostasul, care poșede încă multe icoane prețioase, se află într'o stare de tot deplorabilă. Tratările pentru restaurarea iconostasului — deși banii s'au prelininat deja — stagnează de mai mulți ani din cauza neglijenței birocratice obicinuite la noi. Amintim încă, că și vechile mănăstiri din țară, precum biserica din Vatra-Moldoviței, Voroneț și Mănăstirea Humorului, cari sunt zilnic vizitate de istoriografi și artiști, se află într'o stare de tot neglijată. Fie-Vă milă, domnilor deputați, de aceste monumente străvechi naționale — martori încărunțiți ai eroismului moldovenesc — și urgența grabnică lor restaurare la consistor guvern și parlament.

**Invitare** la adunarea generală extraordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru Botușana, însoțire registrată cu garanță nemărginită în Botușana, care va afla loc în 21 Octomvre 1906 în casa națională la oarele 2 p. m. Ordinea zilei: 1. Raportul directoriului despre starea însoțirii și activitatea direcțiunii. 2. Fixarea sumei maximele a împrumuturilor luate și a celor acordate. 3. Eventuale. Botușana, la 14 Octomvre 1906. Pentru direcțiune: Chiril Chirăș, Petru Curelariu.

**Rectificare.** Primum din *Volcineț* o scrisoare prin care se constată, că nu dl *Jijie* a înființat banca raiffeisiană de acolo ci gospodarii *Nicolai Marișac*, *Mihai Sidoriac* și părintele *V. Ispescul* și anume deja în anul 1898.

**Concurs.** Prăvălia rominească caută un conducător pentru o filială dintr'un oraș dela munte. Bărbați tineri neinsurați cari sunt în stare să depue o cauție de cel puțin 2000 cor. și să se poată aplica într'o băcănie, vor primi la prăvălia rominească un salar fix și 5% din venitul curat al respectivei filiale. Ziarele rominești sint frumos rugate a reproduce cit se poate de des această escriere de concurs. Eventualele oferte sint a se trimite la prăvălia rominească în Cernăuț.

## Știri din lume.

**Dezvălirea bustului V. Alexandri în Iași.** Duminică, în 15 Octomvre st. v. se va serba în Iași în prezența Maieșt. Sale reginei Elisaveta și a tuturor dignitarilor din Romînia dezvălirea bustului bardului nostru dela Mircești V. Alexandri Comitetul de aranjare s'a adresat și către soc. acad. »Junimea« rugînd să indemne și pe Romîni Bucovineni, ca să participe în număr cit se poate de mare la serbare. Toți aceia, cari voiesc să iee parte la serbare, binevoiesc a se adresa la soc. acad. »Junimea«. Condițiunile de plecure sunt de tot favorabile și se vor publica în numărul viitor.

**»Vatra luminoasă«** este un mod de a scrie pentru ca să poată ceti și orbii; orbii cetesc adevăc de getele, pipînd semnele, literele cărților lor. Era și o mașină pentru tipărirea cărților pentru orbii. Regina Romîniei, poeta Carmen Sylva ocupa mai mulți orbii cu tipărirea în acest chip a unor scrieri de ale sale. Unul din acești lucrători orbii, Teodorescu a inventat o nouă mașină de tipărit pentru orbii, care e foarte simplă, dar' cu mult mai săvirșită decit mașina americană de pînă acum. Aceasta mașină nouă se vede, lingă cea veche, în expoziția din București S'a cîștigat brevet pentru aceasta mașină, care se pregătește într'o fabrică anume în Romînia, sub patronajul Majestății Sale Regina Elisabeta a Romîniei. Din venitul acestei mașini, care se va vinde în toată lumea, făcînd cînste numelui rominesc — se va întemeia un oraș al orbilor, adevăc o colonie pentru toți orbii din Romînia, cari sunt peste 20.000. Orașul este numit de Carmen Sylva: **»Vatra luminoasă«.**

**O victimă a vrăjtitului cu cărți.** Soțuinea unui servitor de birou din Viena' s'a sinucis Duminică trecută aiuncîndu-se din etajul al treilea pe stradă, unde a remas moartă. Nu moartea ca atare ne imoportă, ci cauza morții sermaneifericite. Ea a căzut victimă vrăjtitului cu cărți. Pînă nu demult bieata femeie trăiea liniștită și fericită. — Într'o zi veni o vrăjitoare care i-i spusu viitorul din cărți și care cu timpul cîștigase o atare influență asupra ei, încit ea tot banul, ce'l agonisea sărmanul ei bărbat, îl ducea la loterie. Lucru firesc că în scurt a trebuit să sărăcească cu totul; de aici înainte între ea și bărbatul ei numai ceartă și bătaie. Și învîțînd ea singură a vrăji cu cărțile, nu se mai ținea de lucru pînă cînd, prevestindu-și ea singură cu cărțile o mare nenorocire, într'un moment de tulburare se sinucise, depărtîndu-și mai înainte copiii de-acasă.

**Varietăți.** Nepotul renumitului componist Mayerbeer veni într'o zi la măestrul Rossini, cu rugarea ca acesta să-și dee părerea asupra unui marș funebral pe care'l compuse despre moartea unchiului său. Rossini, după ce ascultă cu mare liniște întregul funebral zise: »foarte frumos, dar eu cred că ar fi fost mai potrivit ca D-Ta să fi murit și unchiul D-Tale să-ți fi compus funebralul.

**Dătoriile imperiului rus** se urcă la considerabila sumă de 24 $\frac{1}{2}$  miliarde de franci. Pentru aceasta sumă se plătește camătă anuală aproape 1 $\frac{1}{2}$  miliardă.

**200 mineri nenorociți.** In minile din Vingate, (Anglia, districtul Durham) a aflat loc în 15 l. c. o explosie de gazuri, în urma căreia sau prăbușit mai multe galerii, acoperînd 200 de lucrători mineri. Se fac toate încercările de a-i scăpa pe cei acoperiți. Pînă acuma au fost scoase la suprafață preste 30 ca-

davre. Ori de se află și vii între cei acoperiți, sau de sau pierdut cu toții nu s'a putut încă constata.

**Vesuvul în acțiune.** In 15 l. c. a început Vesuvul earași a evoma apă clocotită amestecată cu tot felul de pietre. Puvoii acesta și-a luat direcția către satul Torre del Greco, nimicînd în calea sa o casă țărănească dimpreună cu doaze femeii.

**Vaporul »Haukow«** a prins în portul din Hongkong Duminică în 14 l. c. foc și a ars cu desăvârșire. Sute de pasageri chineji s'au pierdut în flacări. Ofițerii, cari toți erau europeni, au scăpat de moarte. Asemenea și pasagerii europeni.

**Patimile unui matros.** In 9 Septemvre a. c. s'a scufundat în oceanul atlantic un vapor american și se credea, că s'a pierdut și personalul său întreg. Zilele trecute vaporul danez »Texas« a pescuit pe un om, care era legat de o scindură și deja fără simțiri. Prin încercările făcute a succes a-l aduce în fire și a-l restabili apoi cu totul. S'a constatat, că acest matros facea parte din personalul vaporului scufundat în 9 Septemvre și că el fără de oricîce nutremînt a plutit 108 oare pe o scindură, de care se legase el singur.

**Gorki în mizerie.** Din New-York i-se scrie ziarului »Daily Mail« că marele scriitor rus Gorki trăiește în America în deplina mizerie. N'are nici un izvor de venit și astfel e nevoit să trăiască din agoniseala prietenei lui, d-ra Andrejava, care acum e caserită.

**Revoluție în Arabia.** In Arabia e revoluție. In săptămîna trecută s'au dat mai multe lupte singeroase între rescuțați și trupele turcești. Trupele au avut peste 100 morți și vre-o 60 răniți; dintre rescuțați au murit peste 200. Guvernul turcesc trimite continuu trupe pentru înfrîngerea rășcoalei.

**Incălțăminte de mers pe apă.** Un oficer din Statele-Unite a făcut niște ghetete, cu cari poți merge pe apă. Ele au forma de corabie, nu sunt prea mari, și puse în picioare țin la suprafața locului pe ori-cine. S'au făcut încercări și au reușit toate; inventatorul a mers iute, încet, s'a întors în loc, a stat, a vorbit cu cei de pe țărîm, fără să i se întîmple nimic. Bine înțeleș, că încercările s'au făcut numai pe ape curgătoare; pe mare nu poți merge din pricina valurilor.

## Știri ultime.

**Numire.** »Wiener Zeitung« din 19 Octomvre aduce știrea, că Majestatea Sa Impăratul a numit pe Dr. *Seutil Pușcariu*, docent la univertzitatea din Viena, de profesor extraordinar pentru limba și literatura romîna la univertzitatea din Cernăuț.

## Bibliografie.

A apărut:  
**Neamul Romînesc** din București, Nr. 43 din 5 Octomvre 1906. Sumarul: N. Iorga: Crisa presei noastre; Un militar: Cîteva constatări: N. Iorga: Paviloeanele Expoziției: Pavilionul comunal; C. Radu: A patra corespondență din Huși; I. G. Ciorescu: Un sat care n'ar trebui să fie așa. I. *Din Tară*. A. Chestia țărănească. B. Evreei noștri. C. Cultură. D. Partidele noastre. E. Expoziția. I. Felurimi. G. Gospodărie. H. Oastea. II. *Dela Romîni de peste hotare*. III. *Țeri străine*. Abonamenteul pe an 15 fr. Redacția și administrația: Strada Buzuști 42, București.

**Sămănotorul** Nr. 40 din 1 Octomvre 1906. Sumarul: N. Iorga: O dramă a lui Eminescu. G. Săpunaru: Învățătorul nostru (poezie). G. Frunză. Noroc și nenoroc. Lazăr Ilescu: Clopotul din Breslau (poezie de W. Müller). D. N. Ciotori: Făr' de noroc (poveste). G. Rotică: Înrobie (poezie). G. G.: Teatrefocare de conrupție. N. Iorga: Cronică.

In supliment: Pe malul Dunării: Conaral luntrilor: In așteptare (după fotografiile artistice comunicate de d-na Taraga). Redacția: Strada Buzuști, 42. Administrația. Strada regală, 6. București. Abonamenteul pe an 10 franci.

**Junimea literară** Nr. 10 Octomvre 1906. Rumarul: Ana Contra-Chernbach: Vară (poezie). Ion Ursu: Ceva despre folosul limbelor clasice în școalele medii. Leandru: Incă's tinăr (poezie). G. Rotariu-Rotică: Femeilor romine de la noi (poezie). Aspasia Luția: Coșbuc și Goga față de poporul romîn (urmăre). Leandru: In zori de zi (poezie). S. Fl. Marian: Familia lui Vasile Varnav (notiță istorică). Orfeu: Lăcrimioare (poezie). L. M.: Poeme in proză (trad. din Oscar Wilde). V. Loichiță: Cîntec. Liviu Marian: Ion Gorun (studiu). Elv.: Dări de samă. Nr. Notițe bibliografice.

Redacția și administrația: Suceava; Strada Sturzii No. 655. — Abonamenteul pe an 6 cor.

## Poșta redacției.

**D-lui Spada în Broscăuțul vechiu.** Corespondența am primit-o. Mulțămitele noastre pentru interesul, ce-l manifestați. Rugăm să ne trimiteti informări cit de des se poate. Se vor publica după puțință.

Numerile apărute pînă acu veți primi Sălutări cordiale.

**D-lui I. F. în Viena.** Am primit scrisoarea. Suntem de acord cu conținutul. De ai timp, mai scrie cite ceva. Salutări la toți.

**D-lui D. M. în Viena.** Am primit. Rog să ne mai trimiti. Se vor publica toate, cînd vom dispune de spaț mai mult.

## „Apărarea Națională”

își deschide coloanele pentru toți scriitorii și corespondenții naționali, invitându-i să nu întărie a o sprijini din răspunerii cu concursul lor.

Români bucovineni! Grupați-vă cu toții în jurul acestui ziar național!

Deci înainte cu incredere în Dumnezeu și sântenia cauzei ce o reprezentăm!

## Un ajutor de servitor.

La școala reală greco-orientală se caută un ajutor de servitor pentru trebile grijiului. Anunțările se primesc în scris la Direcțiune, cel mult pînă la 28 Octomvre.

## Redacția și administrația ziarului

# „Apărarea Națională”

## Cernăuți strada Francisc No. 17.

# SCHMIEDT & FONTIN

**Drogherie la „cînele negru“, Cernăuț, Drogherie la „cînele negru“.**

Centraia: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cîmpulung.

**D**epou de droghe, chemicalii, colori, lacuri, colori în oileu și lac, articole necesare pentru gospodării și case, — articole de gumă și medicinale. —

### Articole pentru desinfectare:

Acid carolic, var carolic, creolină, cresolină, lisol, etc., var de nutrire (pentru vite) de Barthels.

**P**reparatele lui Kwizda ș. a.: praf pentru nutrire de vite, de mascari. fluidul de regenerare, antibacterion, praf pentru spălătul vitelor, clistire, trocare, legături și chișețe pentru cai etc.

Unsoare pentru copite și pentru piei.

Lacuri pentru piei, sapon pentru șele etc. etc.

**A**rticole pentru pomicultură ș. a.: coaje pentru legat, perii, ceară, proaște pentru — stîrpirea peronosperiei. —

### Oleiu și unsoari pentru mașine.

Unsoari diferite și articole tehnice, antimerulină carbolineum, ciment, gips, table pentru izolare.

Marfă bună, prețuri moderate. — Espediări în provincie se efectuează în fiecare zi.

Bere de Ococim. Vin veritabil  
romînesc. Masă bună.  
Camere bine aranjate.

**Hermann**  
**Dermer**

strada principală  
proprietar

**Hotel „CENTRAL“**  
SUGAVA

## Café L'Europe

proprietar **Salo Stern**

Local înzăstrat cu toate comoditățile.

Loc de întâlnire al societății de elită din Cernăuț,  
indeosebi și al Romînilor.

Toate jurnalele nemțești din țară și străinătate.

Multe jurnalele romînești.

## Centrala: Magazie nouă vieneză

(Neues Wiener Warenhaus)

Strada primăriei Nr. 2

Asortiment mare

pentru articole de galanterie și modă, precum și pentru lării, ghete, albituri, umbrele, bastoane, mănuși, cravate, păguleri, manchete și pachiste etc.

Cel mai mare depou de confecțiune în:

Bluze, rochii, fuște, pestelci de mătasă, batistă, postavuri de lână, voil, zephir și in, haine pentru copile și băieți.

Comfort de albituri pentru dame din:

in, batistă și chifon și zephir.

Toate în felurile cele mai fine și de rând.

Cel mai mare asortiment în:

ghete de chevreaux, piele de vițel, boxkalf, satin, de cerb și lac

precum și

gamașe pentru bărbați, dame și copii.

Asortiment mare de ghete veritabile americane

Toate cu prețuri fixe de fabrică.

Cele neconvenabile se schimbă pînă'n 14 zile.

Filiala: Depoul primei fabrici de ghete Holitz

Str. capitală Nr. 11, CERNĂUȚ, Str. capitală Nr. 11.

Mare deposit de unt proaspăt și brînzeturi dela fabrici din țară și străinătate.

Magazin de coloniale, mezeluri și vinuri

## Frații Tabacar

Cernăuți, piața principală (la 3 coroane)

Vinuri veritabile românești, austriace, ungurești, italiene și spaniole. Șampagnie Törley, Mum Heidsick-Monopol, Pomery, Aubertin. Mare deposit de compoturi, conserve și păstăioase uscate. Rum veritabil de Jamaica și Cuba. Diferite feluri de cafea, asemenea și ceaiuri veritabile rusești și chinezești. Fructe coloniale și felurite bonboane. Șocoladă și cacao precum sorbet, răhat și halva. Miere și ceară veritabilă. Coniac veritabil francez, bere veritabilă engleză Imperial Porter, de Saibuș, de Pilsen, de Ococim. Ape minerale. Copturi de Cabos de tot felul.

Marfă bună. Serviciu prompt.

Prețuri moderate.

Posibilitatea este dată tuturor a obține cei mai frumoși, cei mai albi și cei mai sănătoși dinți prin **întrebuințarea cremei**

„**Matador**“ PENTRU DINȚI ALUI **Müller**

sau prin întrebuințarea pastei pentru dinți „**Matador**“, cari ambele sunt prin efectul lor antiseptic-aromatic cel mai bun și cel mai recomandat mijloc pentru curățirea dinților.

Se capătă în tot locul crema »**Matador**« în tube à 30 și 50 bani, pasta »**Matador**« pentru dinți în sticle à 1 cor.

=====  
Tubă de probă gratis.  
=====

DEPOSITORI:

**Josefy și Müller**  
drogărie, Cernăuț (Bucovina)  
strada primăriei Nr. 4.

Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. publicului, că

**PRĂVĂLIA** mea de **MEZELURI**

se află în

**strada domnească Nr. 12**

și atrag totodată atenția, că am restaurat în timpul ultim cu totul localul meu, asigurând astfel onorațiilor oaspeți toate comoditățile.

**Lumină electrică. — Incăperi mari.**

Cel mai mare asortiment de **cașcavaluri și brânzeturi**. Cele mai ales felii de **pești marinați și afumați**. **Ceaiuri veritabile rusești**. Sticle originale de **vinuri roșe și albe veritabile de Rin și Bordeaux**.

**Pururea șuncă proaspătă de Praga.**

Cu destinsă stimă **EMIL BLAIM.**

Iniințată la anul 1812.

**Prăvălie de coloniale, vinuri și mezeluri**

Iniințată în anul 1812.

**Stefan Gaina** (mai 'nainte Anton Tabacar și Gaina)

Cernăuți, piața principală Nr. 10.

**Recomandă depoul său bogat de vinuri**

austriace, ungare, românești, franceze, spaniole și germane.

**Specialități de vin** foarte vechi de **Tokay**.

**Esente de vin și de Champagne** original frances dela Pommery

și Greno, Mumm și Comp.,

Hadsiek și Comp., Roederer, Moet și Chandon, Veuve Cliquot etc.

Singurul depou de **COGNAC** veritabil frances dela Josef

Hennessy Co., J. F. Martell și Co., A. G. Menkow, Barnett și fii.

**Rum** și **Arac** original vechiu de Jamaica. **Liquere** și

**Rosoglie** din Amsterdam și indigene,

**Bere** varitabilă engleză Imperial-Porter, de Saybusch, Pilsen, Okocim și **bere de export** din berăria Steiner în Cernăuți, toate în șipuri originale.

**Depou capital de toate apele minerale cele mai proaspete.**

Pentru primăvară: **Tot soiul de semințe pentru economie**, semințe de iarbă, legume și flori.

**Tot soiul de făină,, păstăioase, victualii, zilnic unt proaspăt dela munte, brânză și copturi de tot felul.**

**Unicul depou al fabricii de argint-China a lui Christoffe.**

Stampile de cauciuc  
fornizează cu prețuri ieftine  
in orî ce formă și mărime

**Leon König**

Cernăuț, pi ața principală 6.

Subsemnatul are onoarea să recomande mult stimaților preoți **Atelierul său pentru**

**Confecționarea hainelor preoțești**

și a ornatelor, precum și a hainelor civile și uniforme

Comandele se efectuează cu multă precizieune. — Comandele din provincă efectuează prompt. — Drept măsură poate servi și o haină veche.

Posibilă și solvirea in rate lunare.

cu distinsă stimă

**Isidor și Juda Ziegler.**

Cernăuț, strada pietrelor Nr. 9.

Cumpărați numai dela

**Prăvălia Romînească**

**CERNAUȚI**

strada principală No. 3.

Magazia „La favorit“  
**David Seinfeld**

Cernăuț, piața principală Nr. 6

recomandă onoratului public depoul său cu articole de modă pentru domni și anume:

**Albituri pentru domni, gulere, gilete, mantale de ploaie, man-  
schete, cravate, cofere pentru călătorie, ghete, galoși, giamentane.**

**PLAITE și UMBRELE.**

☛ **Pălării, mănuși și articole de bijuterie.**

Prețurile fixe sînt evidente pe fiecare bucată.

# Marele magazin B. BALTINESTER junior

Cernăuț, Strada principală Enzenberg Nr. 3.

Depou al primei fabrici i. r. de alpaca și argint-china: W. Bachmann & Co. în Viena.

Recomandă noutăți în articoli de eamnă.



**Corturi** de ploaie și soare, asortări bogate, colori negre și de modă. de soare engleze și franceze, de dantele și modă recentă. Corturi pentru copile și copii.

Singurul depou de vânzare al vestitei fabrici de păpușărie de șerou, Anton Capek din Viena, și diferite alte feluri și calități de Kneipp, opinci bosniace, păpuși de pânză, botine pentru Lawn-Tenis, engleze foarte fine.

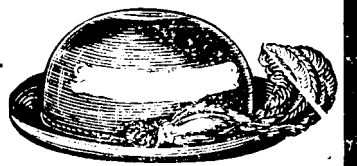
**Cravate** din mătăasă, zefire engleze și foulard, și genurile cele mai moderne.

**Lingerie pentru bărbați** și cămașe pentru turiști din veritabile zefire engleze, pique, batist în colori moderne. — Gulere și manșete albe, batiste etc.



**Giorapi pentru domni și dame,** fuste. Asortiment de articoli pentru bicicliști, Lawn-Tenis și turiști.

**Pălării** Pălării fine indigene pentru bărbați și băiați. Pălării de sport esquisite pentru dame.



**Bonete pentru eamnă,** asortiment foarte bogat.

— **Pălării de pișlă** pentru bărbați, 30 grame de grele fașoane elegante de modă, colorite de modă. Tot felul de pălării moi și virtuose pentru bărbați și copii.

**Manuși,** glacé, chiar. mătăasă, yersey și ață. Fabricate fine și alese.

**Cergi pentru voiajuri,** gomandane, cutii pentru pălării, necesarii pentru călătorii și de mincare, tocuri pentru corturi și tot felul de articoli pentru voiajuri.

**Obiecte de bronz și piele intr'ales.**

## Invățarea cea mai ușoară a limbilor moderne mai ales pentru adulți.

După metoda intuitivă „Berlitz“ cunoscută în toată lumea pentru începători și înaintați.

englezasca,  
franzuzasca,  
rusasca,

italiana,  
nemțasca,  
spaniola,

romîna,  
ruteana,  
polona etc.

Converzare, gramatică, literatură, corespondența comercială predată de învățatori ai naționalității respective. După metoda „Berlitz“ se poate învăța fără multă trudă și în timp de tot scurt a vorbi, citi și scrie orice limbă străină. Fiecare învățator instruează numai limba sa maternă, garantînd astfel elevilor pronunțare corectă. În decursul întregului învățămînt se vorbește numai în limba respectivă străină înlocuind astfel metoda „Berlitz“ petrecerea în țări străine.

Studii speciale nu-s necesare.

Cursurile se pot începe în oricare zi atît de singuratici cît și de grupuri întregi. Inscierea la cursuri se poate face gural sau scrisual la conducerea direcțiunii strada KOCHANOWSKI Nr. 2.

Oarele de birou ale directorului între 12—1 și 6—7½ seara.

Oare de probă libere.

Prospecte gratuit.

Succesul garantat!

DEPOU

## Julius Meinl

reprezentat prin Franz Josef Funtan

Cernăuț, strada primăriei 17.

Deposit mare de diferite feluri de cafe. Ceaiuri veritabile rusești. Ceaiuri veritabile englezești. Licoruri originale din țeară și străinătate.

Vinuri ușoare pentru masă de desert. Fructe coloniale și feliurite bonbone.

MALTIM CACAO

recomandat de autoritățile medicinale la boli de stomach, boli nervoase, anemie și pentru copii

## Franz Löhner

birou autorizat de instalațiuni

pentru stabilimente de apăducte, băi și closete de tot sistemul, stabilimente calorifere și de canalisațiune.

Biroul de instalațiune, Cernăuți, Calea primăriei N-rul 27.

Toate lucrările ce aparțin acestei branșe vor fi efectuate solid și cu prețuri amăsurate în condițiunile cele mai culante. Pentru efectuarea tehnică esactă garantează praxa mea de 30 ani pe care mi-am câștigat-o în Austro-Ungaria, Germania, Francia, Anglia și America.

Cea mai bună conduită.

În cele mai multe căsi din Cernăuți am întocmit apăductul și canalisațiunea.

Toate feliurile de șampanie din țară și străinătate: Coniac franțuzesc în sticle originale, Martel și Henesi.

## Olga Andrușca

Cernăuț, strada domnească Nr. 8.

Prăvălie pentru delicatose și coloniale.

Cele mai alese poame din țară și din străinătate.

Compote, conserve, paștete. Cel mai mare asortiment de dulceturi, șerbete precum și de cașcavaluri și briuză din țară și străinătate. Depou permanent de maionese proaspete din sterlet și păstrăvi. Felurite fripturi reci și calde de sălbătaciuni. Cele mai alese feliuri de pești, țipari marinați și afumați.

Comande pentru table complete, maionesă, aspiciuri, paștete și diferite feliuri de fructe se primesc spre efectuare promptă cu cele mai moderate prețuri.

Comande din provință se efectuează franco și fără calculare pentru embalaj.

Plată în numărar cu 10% mai ieftin ca ori și unde.

Între oarele 11 și 1 din zi și oarele 6 și 9 seara mîncări calde. — Local de întîlnire al Romînilor.

Ceaiuri veritabile rusești dela firma Popoff și C. Trau Viena, cunoscute sub numele Long Tsing. Rum veritabil Batty și lamaica, documentabil prin chitanță vamală.

Licoruri franț dela firma cea mai mare și renumită Brizar, Garuier, Gicillot și Bols.

Sticle originale Chablis franco, Vinuri roșe și albe veritabile de Rin și Bordeaux dela firma cunoscută Kiemann.

Brînză veritabilă de oi  
se capătă numai la

Prăvălia romînească.

În puține zile va sosi la prăvălie și

laptele acru de oi

care este comandat direct dela economii romîni dela munte.

## Mac

și anume vr'o 500 de chilograme se caută la

prăvălia romînească.

Macul trebuie să fie din est an și de culoare albastră.

P. T. D-nii preoți, învățatori și dascali sînt respectuos rugați să-i învețe pre poporeni ca să-și ducă macul ce'l au direct la prăvălie.